

Skráargatið

Einfalt að velja hollara

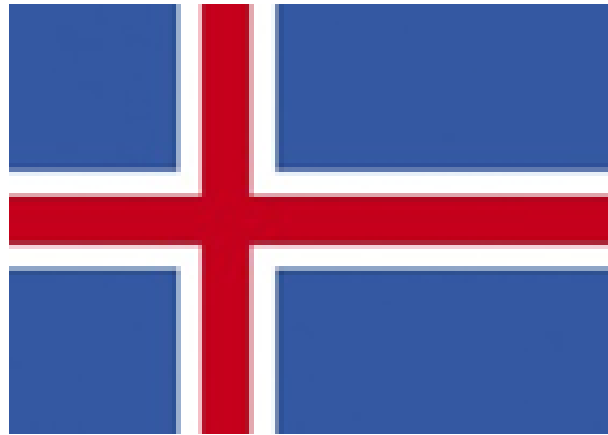
Zulema Sullca Porta

5. apríl 2016

Ársfundur Matvælastofnunar

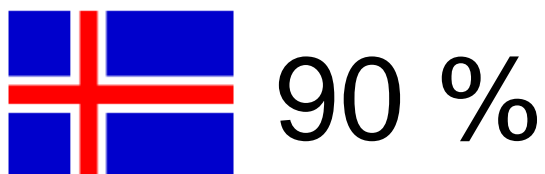
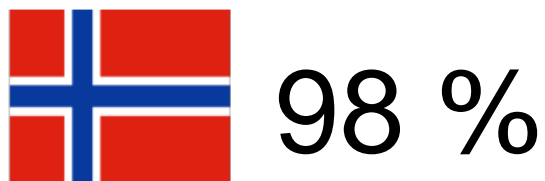
Innleiðing Skráargatsins á Íslandi – Haustið 2013

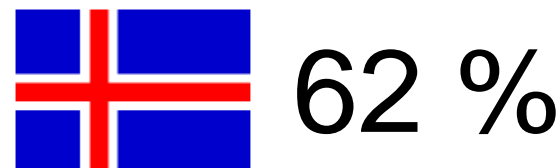
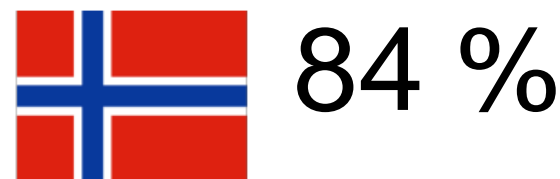
Viðhorf til Skráargatsins

Þekking á
Skráargatinu

Tenging Skráargatsins við
hollustu

Viðhorf til Skráargatsins (frh)

- 93 % Íslendinga treysta Skráargatsmerkinu
- Einungis 13% vita að íslensk stjórnvöld standa að Skráargatinu hér á landi
- 33% telja matvælaiðnaðinn eða Samtök iðnaðarins standa að merkinu

Hvað er Skráargatið?

Skráargatið er opinbert merki sem setja má á umbúðir matvara sem uppfylla ákveðin skilyrði varðandi samsetningu næringarefna:

- Minni og hollari fita
- Minni sykur
- Minna salt
- Meira af trefjum og heilkorni

Markmið Skráargatsins

- Að neytendur geti á einfaldan hátt valið hollari matvörur við innkaup óháð tungumálakunnáttu og þekkingu á næringarfræði.
- Að auðvelda val á hollari matvörum og fara þannig eftir opinberum ráðleggingum um mataræði og næringarefni.
- Að hvetja matvælaframleiðendur til að þróa hollari vörur og stuðla þannig að auknu úrvali af hollum matvælum á markaði.

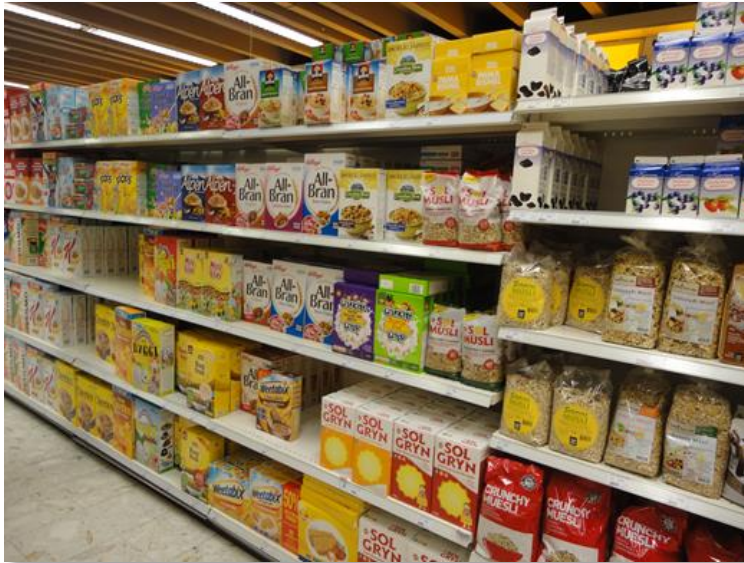
Einfalt að velja hollara

®

Skráargatið auðveldar neytendum að velja hollari matvörur úr hillum verslana

- Vörur sem bera merkið eru hollari en aðrar vörur í sama flokki sem ekki uppfylla skilyrði til að bera merkið.

Hvar er hægt að finna Skráargatið?

Pessar matvörur geta fengið Skráargatið

Skráargatið finnur þú á umbúðunum matvara, á fiski og lausum ávöxtum og grænmeti.

Hvað felst í Skráargatinu?

Matvörur sem bera Skráargatið verða að uppfylla ákveðin skilyrði varðandi t.d. fitu, sykur, salt, trefjar og heilkorn. Skráargatið auðveldar því valið á hollari matvörum og þar með að fara eftir ráðleggingum Embættis landlæknis um mataraði og næringarefni.

- Minni og hollari fita
- Minni sykur
- Minna salt
- Meira af trefjum og heilkorni

Vörur úr jurtaríkinu sem valkostur við dýraafurðir
T.d. sojadrykkur, hafradrykkur og tofu

Brauð og kornvörur
Brauð, pasta, hrisgrjón, morgunkorn og aðrar kornvörur

Mjólkurvörur
Mjók, sýrðar mjólkurvörur og ostur

Ávextir og ber
Ferskir eða frosnir

Matarolía og viðbit

Grænmeti og kartöflur
Ferskt, frosið eða varðveitt í vatni

Fiskur og skelfiskur
Fiskur og vörur úr fiski, ferskar eða frosnar

Kjöt og kjötalegg
Ferskt eða frosið

Tilbúnir réttir
Súpur, pilsur, vefjur og samlokur

- Skráargatið er að finna á umbúðum matvara en einnig á ópökkuðum fiski, brauði, ávöxtum og grænmeti.

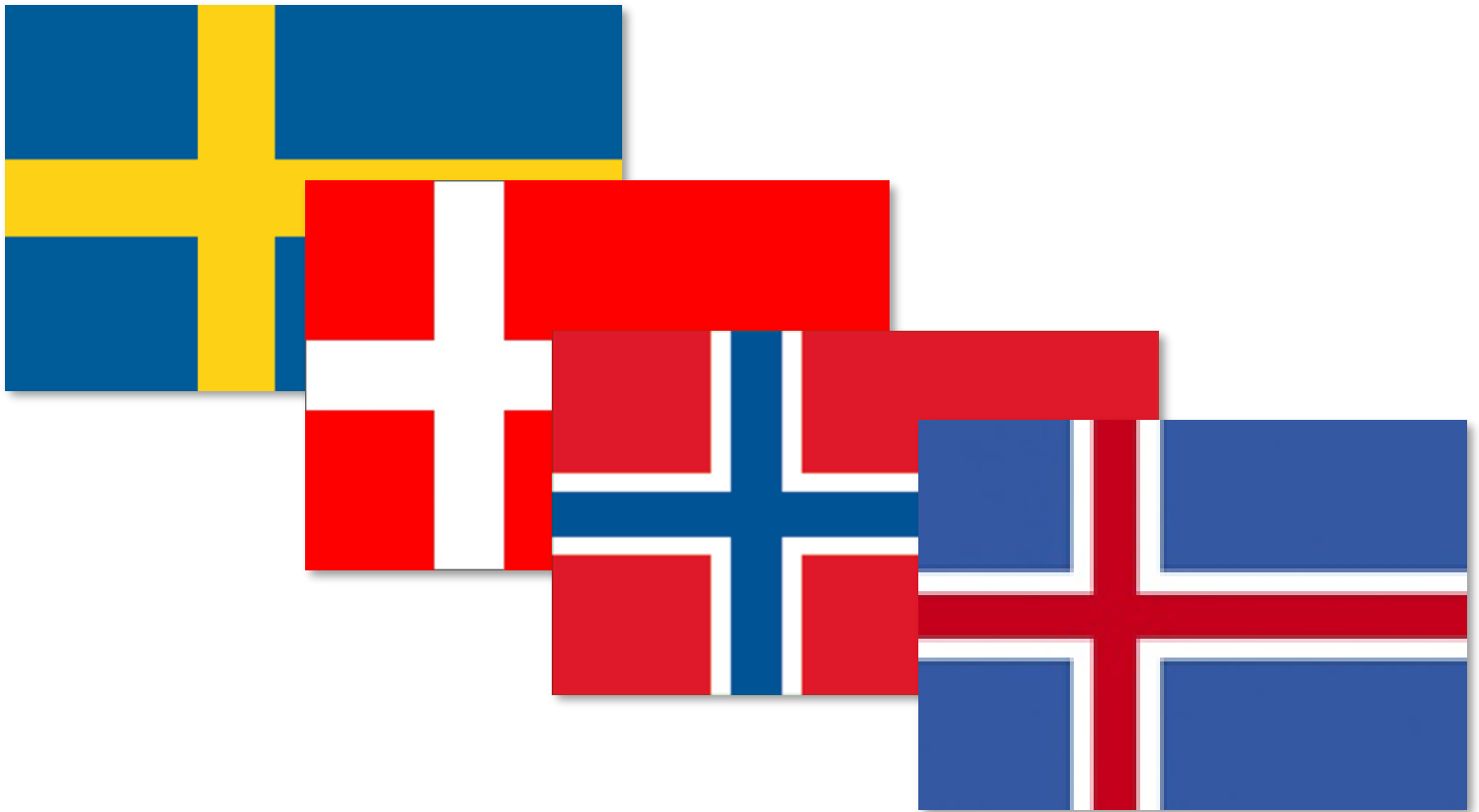

Hvaða matvörur geta fengið Skráargatið?

- Matvörur sem teljast hluti af hollu og fjölbreyttu fæði.
- Matvörur sem uppfylla ákveðin skilyrði varðandi samsetningu næringarefna.
T.d. Minni sykur og salt
- Skilgreiningarnar á bak við Skráargatið byggja á samnorrænum næringarráðleggingum.

Opinbert samnorrænt merki

Reglugerð til að tryggja rétta notkun merkisins

- Til þess að tryggja rétta notkun merkisins og að skilyrðunum þess sé fylgt, hefur verið sett reglugerð um notkun Skráargatsins á Íslandi:
  - Reglugerð nr. 428/2015 um notkun Skráargatsins við markaðssetningu matvæla
- Reglugerðin inniheldur sömu skilyrði, takmarkanir og kröfur varðandi notkun Skráargatsins og annars staðar á Norðurlöndunum.

Takmarkanir á notkun Skráargatsins

- Sætuefni (aukefni) og ný innihaldsefni eða samþykkt nýfæði með sätueiginleikum eru bönnuð.
  - T.d. E 951 aspartam, E 954 sakkarín, E 950 asesúlfam K, E 955 súkralósi, Steviol glycosides E 960
- Innihald af transfitusýrum takmarkast við 2 grömm í hverjum 100 grömmum af heildarfitumagni.

Ábyrgð stjórnenda matvælafyrirtækja

- **Merkingin er valfrjáls**
Framleiðendur eru sjálfir ábyrgir fyrir því að reglum um Skráargatið sé fylgt.
- **Skráargatið er jákvætt matvælamerki**
Notkun þess fylgir krafa um merkingu með næringargildi.
- Matvælastofnun og Heilbrigðiseftirlit sveitafélaga hafa eftirlit með notkun merkisins

Markaðssetning Skráargatsins á að vera skýr og ekki villandi

Samantekt

- Skráargatið auðveldar hollara val á matvörum óháð tungumálakunnáttu og þekkingu á næringarfræði.
- Hægt er að merkja þær matvörur með Skráargatinu sem teljast hluti af hollu og fjölbreyttu fæði og uppfylla ákveðin skilyrði varðandi samsetningu næringarefna.
- Skráargatið gerir það einfaldara að setja saman hollt og fjölbreytt mataræði.
- Matvælastofnun og Embætti landlæknis standa á bak við Skráargatið.
- Taktu eftir Skráargatinu næst þegar þú kaupir inn!

Einfalt að velja hollara

www.skraargat.is

**Embætti
landlæknis**
Directorate of Health

**Embætti
landlæknis**
Directorate of Health